

JURYVERSLAG PRIJS PIONIER BEDRIJVIGE KERN 2017

INGEDIENDE PROJECTEN

Onderstreepte projecten overleefden de eerste selectie en werden beoordeeld door de jury

Stad Aarschot	Noordstraat 140 (Roeselare)
Gemeente Keerbergen	Gemeentebestuur Spiere-Helkijn
Stad Mechelen	De Passage (Ronse)
Stad Ronse	Stad Lier
Stad Bilzen	Thiersvanherreweghe Architects & Planners (Schoten)
Gemeente Lanaken	FMT creatief met leegstand (Antwerpen)
UNIZO Tessenderlo	Gemeente Sint-Lievens-Houtem
Gemeente Hoeilaart	Stad Leuven
Gemeente Beernem	Gemeentebestuur Boom
Beveren Bruist (Roeselare-Beveren)	Adviesraad Lokale Economie Leopoldsburg
Stad Kortrijk	Stad Roeselare
Gemeente Kontich	Boekenhuis Theoria (Kortrijk)
Gemeente Lummen	Cores Development NV (Antwerpen)
Stad Lommel	Stadsbestuur Halle
Artes Gertrudis vzw (Lot)	Stadsbestuur Harelbeke
<u>Puur Gent</u> (vzw Business Improvement District Gent)	Gemeente Bornem
Sonar Architecten bv nv (Ruislede)	Stad Torhout
Gemeente Haacht	Gemeentebestuur Asse
Gemeente As	Unizo en gemeentebestuur Maldegem
Stad Tongeren	VVO (Niel)
WATT, Working apart, Thinking Together (Antwerpen)	DLP investment (Assenede)
Leiedal -gemeente Lendelede	Gemeente Beerse
Leiedal-gemeente Anzegem	Smaak in de straat (Beveren-waas)
Stad Genk	Ben Martens Architecten bvba (Lint)

SAMENSTELLING JURY

Greet Castermans – provincie Antwerpen
Ines Becue - Eandis
Tinne Verheye - Vlaio
Wim Geirnaerd (voorzitter) - UNIZO Nationaal
Jochen Goekint (secretaris) - UNIZO Nationaal
Verontschuldigd: Mieck Vos - VVSG
Verontschuldigd: Annemie Lemahieu - UNIZO Nationaal

BEOORDELINGSCRITERIA

Welke meerwaarde vormt het initiatief of de maatregel voor het realiseren van de bedrijvige kern?
10 punten

Wat is de impact en het effect op deze kern op lange termijn? *10 punten*

Kunnen we spreken van een duurzaam initiatief? *5 punten*

Creëert de realisatie een bepaalde uitstraling? *5 punten*

Waarin zijn de maatregel of het initiatief origineel, experimenteel of vernieuwend? *10 punten*

Welke rol speelt de gemeente bij het realiseren van het initiatief? *5 punten*

Op welke wijze zijn de ondernemers betrokken bij het tot stand komen van de maatregelen of het initiatief en de uitvoering ervan? *10 punten*

In welke mate is het project of initiatief gerealiseerd of in uitvoering? *5 punten*

Totaal: 60 punten

VOORAFGAANDE BEDENKINGEN

Deze bedenkingen werden gemaakt door de jury en dienen vooral meegenomen te worden naar volgende edities van de Prijs Pionier Bedrijvige Kern. De aangebrachte zaken speelden ook mee in de benadering en beoordeling van de projecten.

AARD VAN DE KANDIDATEN

Uit de inzendingen is gebleken dat we 3 types van kandidaten konden vaststellen, namelijk gemeentebesturen, individuele ondernemers en in mindere mate intercommunales. Waar er vooraf werd uitgegaan van een beoordeling waarbij de drie groepen eenvoudig zouden kunnen worden vergeleken, bleek dit uit de aard van de inzendingen toch moeilijker dan voorzien. Het vergelijken van projecten met een specifiek insteek uit een verschillende hoek is niet eenvoudig. De bijdragen geleverd door de kandidaten is uiteraard zeer verschillend afhankelijk van de rol die men speelt binnen de uitbouw van een Bedrijvige Kern.

Uiteindelijk dienden 28 stads- en gemeentebesturen een dossier in en 3 initiatieven zijn een samenwerking tussen private partners en gemeentebesturen. Daarnaast waren er 15 initiatieven van onafhankelijke of private organisaties. Er waren 2 project van intercommunales.

AARD VAN DE GEMEENTEN

Ook onderling bij de gemeenten dient rekening gehouden te worden met een andere insteek afhankelijk van de aard van de gemeente. Enerzijds zijn er de grote steden en centrum steden. Aan de andere kant zijn er de kleine(re) gemeenten. De eerste categorie heeft heel wat meer middelen, onder meer vanuit Europa, terwijl de tweede groep het moet doen met beperktere mogelijkheden. Het niveau waarop beide opereren verschilt dus navenant.

VERLOOP

Het verloop van de jurering ging als volgt:

- Interne selectie van de ingediende projecten aan de hand van een ruime visie op de selectiecriteria door Wim Geirnaerd, Mien Gillis, Annemie Lemahieu en Jochen Goekint.
- Verdeling van de ingediende dossiers aan de jury ter voorbereiding voor de definitieve nominaties.
- Bespreking van de wedstrijd en afspraken omtrent jurering en bijhorende beoordelingscriteria.
- Overlopen van de projecten met de jury.
- Score per project per jurylid (met uitzondering van de secretaris).
- Definitieve scorelijst.

- Discussie omtrent score en kaderen van de projecten. Het kaderen is van belang om de projecten in een groter geheel te kunnen beoordelen. Een kleine inspanning van een grote gemeente is voor een kleine gemeente vaak een zeer grote inspanning. De score geeft dit te weinig weer, waardoor een discussie noodzakelijk was om de drie genomineerde te kiezen.
- Definitieve selectie van 3 genomineerden.

EERSTE JURY RONDE VANUIT EEN LOUTER KWANTITATIEVE BENADERING: SCORE PROJECTEN

Stad Mechelen: 195,5
Gemeente Haacht: 193,5
Stad Genk: 190,5
Stad Kortrijk: 186
Stad Lier: 183
Stad Aarschot: 167,5
Leiedal (combinatie Anzegem-Lendeledede): 165,5
Stad Roeselare: 164,5
Puur Gent (vzw Business Improvement District Gent): 163
Stad Lommel: 157,5
De Passage: 156,5
DLP investment: 145,5
FMT creatief met leegstand: 142,5
Sint-Lievens-Houtem: 139,5
Ben Martens Architecten bvba: 126,5
Stad Ronse: 125,5
Gemeente Keerbergen: 120
Stad Torhout: 117
Stadsbestuur Harelbeke: 113,5
Sonar Architecten bv nv: 111
Gemeente Beernem: 110,5
Gemeente As: 102,5

DISCUSSIE

Een aantal centrumsteden scoren hoog, waaronder Mechelen en Kortrijk. De jury prijst hen voor de totaalaanpak die ze opgezet hebben om de kernen mooier, levendiger en vooral bedrijviger te maken. Er gebeuren in steden van deze omvang en aard heel wat positieve zaken die we enkel maar kunnen toejuichen. We zouden deze steden nog eens een prijs kunnen geven, maar dan schoot de Prijs Pionier Bedrijvige Kern haar doel voorbij.

Met de Pionier Bedrijvige Kern willen wil de jury vooral ook andere, kleinere steden en gemeenten én andere partners, ondernemers, organisaties aanmoedigen om op lange termijn te gaan werken en mee te bouwen aan een aangename kern waarin we een verwevenheid aan functies kunnen terugvinden. Dit kan door kleine ingrepen als ontwikkelingen in de kern met de nodige aandacht voor de principes van Bedrijvige Kern. De impact op een kern is met enkele kleinschalige projecten echter nog te beperkt. Het is dan ook noodzakelijk dat de stads- en gemeentebesturen de nodige structurele maatregelen op lange termijn nemen. Enkele kleine maatregelen, zoals bijvoorbeeld bestickeren van etalages van leegstaande panden, gaat hier niet ver genoeg. Er is nood aan een pakket aan uitgebreidere maatregelen die op lange termijn een vruchtbare grond creëren om te ondernemen, te investeren, te maken, te leven en meer in de kern van de gemeente.

De uiteindelijke nominatie van drie kandidaten gaat voor op deze gedachten. We belonen projecten die een duidelijke meerwaarde en omgeving creëren voor ondernemerschap in een bedrijvige kern, rekening houdend met de omgevingsfactoren. De jury koos daarom niet automatisch voor de hoogst scorende projecten, maar wel voor de projecten die gezien hun omgeving de meest in het oog springende initiatieven namen op lange termijn en acties namen in het kader van een commercieel strategisch plan.

DE KEUZE VAN DE JURY:

- Pionier Bedrijvige Kern 2017: Gemeente Haacht
- Nominatie: Stad Aarschot
- Nominatie: Stad Genk

PIONIER BEDRIJVIGE KERN 2017: GEMEENTE HAACHT

De gemeente Haacht diende een project in waarbij zeer duidelijk gekozen werd voor de lange termijn en beleidsoverschrijdende acties en structurele maatregelen. Hierbij houdt men in sterke mate rekening met de eigenheid van Haacht als kleine gemeente.

Het project situeert zich onder meer op de focus om het originele en diverse centrum te vrijwaren. Daarbij beperkt men zich niet tot de klassieke detailhandel, maar is er ook ruimte voor een brede waaier aan aanvullende activiteiten. Dit resulteert in een mooie mix tussen banken, vrije beroepers en andere dienstverleners zoals consultants of een hondenkapsalon. Bovendien is er ook ruimte voor makers in de kern, wat de bedrijvige kern compleet maakt. Zo vinden we in het centrum van Haacht onder meer een goudsmid, een klokkenmaker en een haakwinkel in eigen commerciële ruimten.

Het gemeentebestuur zet actief in op het snel invullen van panden die leeg komen te staan. De leegstand is dan ook voornamelijk frictieleegstand en bedroeg in 2016 4,7%.

Om tot dit resultaat te komen is uiteraard ook een kader nodig dat afgestemd is op de noden van de gemeente. Daarom werd een Masterplan betreffende Ruimtelijke Ordening voor het centrum goedgekeurd. Om tot dit plan te komen was er inspraak mogelijk voor de lokale ondernemers. Dit wordt nu omgezet in een Ruimtelijk Uitvoeringsplan. De klemtoon ligt hierin op de afbakening van het kernwinkelgebied met een bijzonder oog voor de beleving. Bovendien werd het kader geschept om het aantal bouwlagen te verhogen. Hiermee komt men tegemoet aan de (beperkte) veroudering van gebouwen en braakligende kavels in het centrum.

Ook op vlak van nieuwe opportuniteiten levert de gemeente Haacht een bijdrage aan een Bedrijvige Kern. Zo werd het verouderde cultuurcentrum Studio 2000 opgenomen in het Masterplan en samen met een projectontwikkelaar werkt men aan project met een mix tussen wonen en ondernemen. Om tot een Bedrijvige Kern is, zoals reeds vermeld, een beleidsoverschrijdende visie nodig. In Haacht is dit doorgedrongen. Dit resulteert onder meer in een gewijzigd parkeerbeleid. In en rond het centrum kan gratis worden geparkeerd. Het nieuwe parkeerbeleid is er gekomen ter ondersteuning van de ondernemers en werd tijdens de evaluatie als zeer positief ervaren. In combinatie met goede alternatieve bereikbaarheid via openbaar vervoer en fiets komt men tot een goed bereikbaar centrum.

Ook overleg komt prominent naar voor. Dit uit zich onder meer in de opmaak van een horecaplan binnen de adviesraad lokale economie, waarbij de troef van de streekproducten en de koppeling van het toerisme hieraan een meerwaarde betekent. Ook belangenverenigingen van ondernemers worden sterkt betrokken. Ook bij beleidsinitiatieven die breder gaan dan het centrum speelt de adviesraad een belangrijke adviserende rol.

Bovenvermelde acties in combinatie met nog tal van inspanningen op vlak van lokale en bovenlokale economie overtuigde de jury van de voorbeeldfunctie die de gemeente Haacht in deze heeft opgenomen. Met de beperkte middelen die kleine gemeenten ter beschikking hebben komt Haacht tot een zeer positief verhaal mét resultaten. Het is duidelijk dat gemeenten, mits een langetermijnvisie, ook kunnen bijdragen aan een bedrijvige kern en in het verlengde het stimuleren van ondernemerschap.

We kunnen gerust stellen dat Haacht een symbooldossier is.

EERVOLLE VERMELDING: STAD AARSCHOT

Aarschot neemt net zoals Haacht meerdere initiatieven om tot een Bedrijvige Kern te komen. Deze combinatie van initiatieven vormt een goede grond voor ondernemerschap in alle mogelijke vormen binnen de kern.

De initiatieven situeren zich onder meer op ruimtelijke ordening (herinrichting Grote Markt, beeldkwaliteit van straten...), een acquisitiegids en pandendatabank, maar ook de organisatie van De Stadsfabriek draagt bij. De leegstand wordt aangepakt en ondernemerschap wordt gestimuleerd. Op lange termijn werkt men bovendien ook aan het scheppen van het juiste klimaat. Met de afbakening van het kernwinkelgebied en een werkgroep Baanwinkels, in samenwerking met andere gemeenten, werkt men duidelijk aan versterking van de kern. Via het handelsvestigingsconvenant verplicht men dat investeringen in de retailzone buiten het kernwinkelgebied leiden tot investeringen in de kern.

Aarschot moet zichzelf heruitvinden en is op de goede weg met deze reeds gedane inspanningen. Met de nominatie bij de laatste drie kandidaten willen we Aarschot aanmoedigen verder te gaan op deze weg en ook andere kleine steden stimuleren om aan zelfreflexie te doen en een kern te ontwikkelen binnen de eigenheid van de stad.

EERVOLLE VERMELDING: STAD GENK

De stad Genk zetten we graag in de kijker wegens het steeds opnieuw uitvinden van nieuwe projecten en initiatieven die een stimulans zijn voor de ontwikkeling van het centrum. Deze keer met de pioniers rol bij De Stadsfabriekjes. De invulling van een project als dit gebeurt op een originele manier, met oog voor het ondernemerschap én de plaats van bedrijvigheid in de kern. Dit wordt gefaciliteerd door de slimme communicatie en community-vorming.

Genk blijft komen met nieuwe concepten, wat enkel maar kan toegejuicht worden.